Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PASITARIMO PROTOKOLAS

2026 m. lapkričio d. Nr.

Dėl valdžios sektoriaus išlaidų augimo valdymo

Siekiant suvaldyti 2028 metų ir vėlesnių metų valdžios sektoriaus grynųjų išlaidų augimą, taip pat didėjantį valdžios sektoriaus neigiamą balansą bei valstybės skolą ir užtikrinti tvarius valdžios sektoriaus finansus, Vyriausybė paveda:

1. Ministerijoms:

1.1. Atlikti ministro valdymo srityje esančių biudžetinių ir viešųjų įstaigų (toliau – įstaigos) tinklo, jų vykdomų funkcijų ir veiklos išsamią peržiūrą, įvertinant vykdomų funkcijų aktualumą, tikslingumą, atitiktį valstybės ir visuomenės poreikiams, funkcijų pasiskirstymą tarp įstaigų, jų vykdymo efektyvumą ir tam skiriamų finansinių bei žmogiškųjų išteklių pagrįstumą, siekiant užtikrinti ne mažesnį kaip 10 procentų valstybės biudžeto lėšų (be Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos, bendrojo finansavimo lėšų ir pajamų įmokų) taupymą nuo 2028 metų, ir iki 2027 m. kovo 1 d. parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei konkretų veiksmų planą dėl:

1.1.1. Įstaigų vykdomų funkcijų peržiūros ir optimizavimo: identifikuoti nebeaktualias, perteklines, dubliuojamas (toje pačioje įstaigoje ar kitose įstaigose) funkcijas ir pasiūlyti jų atsisakyti, taip pat įvertinti neefektyviai vykdomas funkcijas ir pasiūlyti jų vykdymą optimizuoti;

1.1.2. Pareigybių skaičiaus mažinimo: atsisakyti perteklinių pareigybių, atsižvelgiant į siūlomas optimizuoti ar naikinti funkcijas, ir numatyti ne mažesnį kaip 10 procentų pareigybių skaičiaus sumažinimą bei su tuo susijusį valstybės biudžeto lėšų taupymą;

1.1.3. Įstaigų skaičiaus mažinimo: atsižvelgiant į siūlymus optimizuoti įstaigų vykdomas funkcijas, pateikti pasiūlymus dėl įstaigų reorganizavimo, likvidavimo ar teisinės formos pakeitimo;

1.1.4. Nurodyti konkrečius pateiktų priemonių įgyvendinimo veiksmus, jų terminus, atsakingas institucijas, numatomą sutaupyti valstybės biudžeto lėšų sumą, taip pat teisės aktus ir jų nuostatas, kurias reikėtų pakeisti siekiant įgyvendinti šio protokolo 1.1.1–1.1.3 papunkčiuose nurodytus sprendimus.

1.2. Inventorizuoti įstaigų turtą, įvertinti jo panaudojimo efektyvumą, atsisakant funkcijoms vykdyti nebūtino, nereikalingo ar perteklinio turto, ir iki 2027 m. kovo 1 d. parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei konkretų veiksmų planą dėl turto atsisakymo, pardavimo, nuomos ar perdavimo kitoms įstaigoms, taip pat dėl efektyvesnio likusio turto valdymo ir naudojimo, nurodant numatomas sutaupyti valstybės biudžeto lėšas ar planuojamas gauti pajamas.

2. Dėl teisės aktuose nustatytų automatinių išlaidų indeksavimo iki 2027 metų kovo 1 d. parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

2.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai:

– Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo ir Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimų projektus, juose numatant socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ir socialinio draudimo pensijų dydžių mato rodiklių nekasmetinio indeksavimo periodiškumo nustatymą bei šių rodiklių indeksavimo mechanizmų susiejimą su finansinėmis valstybės kiekvienų metų galimybėmis, užtikrinant fiskalinės drausmės taisyklės laikymąsi.

2.2. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai:

– teisės aktų projektus, reglamentuojančius, pedagoginių ir mokslo bei studijų institucijų darbuotojų darbo užmokesčio nustatymą, kad nuo 2029 metų šių darbuotojų darbo užmokesčio didinimas būtų nustatomas ne automatiškai visiems vienodai, bet diferencijuojant pagal konkrečių įstaigų ar grupių problemines, trūkstamas sritis, ir atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes.

– dalyvaujant kolektyvinėse derybose dėl Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties taikymo nuo 2029 metų siekti, kad būtų atsisakyta nuostatos, nustatančios pedagoginių ir mokslo bei studijų institucijų automatinį darbo užmokesčio didinimą, siejantį jį su šalies vidutinio darbo užmokesčio augimu, padidintu 5 procentais.

2.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai:

– Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektą, numatant nuo 2028 m. sausio 1 d. mažesnį metinį privalomojo sveikatos draudimo įmokų už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis padidėjimą, atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes.

Ministras Pirmininkas